

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751, PVM mokėtojo kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

2019-12-12 Nr. 12-01-1951

Kopija
Policijos departamentui prie Lietuvos
Respublikos vidaus reikalų ministerijos,
Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo
tarnybai,
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai,
Lietuvos teismo ekspertizės centrui,
Lietuvos Respublikos užsienio reikalų
ministerijai,
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija (toliau – KAM) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nacionalinės kibernetinio saugumo strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas siekiant patikslinti Nacionalinės kibernetinio saugumo strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano (toliau – TVP) 2019–2021 metų laikotarpio priemonėms skirtus asignavimų dydžius, jų panaudojimo laikotarpius ir vertinimo kriterijų reikšmes. Nutarimo projektu taip pat tikslinamas TVP priemonės, vertinimo kriterijaus pavadinimas ir už priemonės vykdymą bei už vertinimo kriterijų atsakingos valstybės institucijos pavadinimas. TVP nepildomas naujais planuojamais metais, kaip tai numatyta galiojančios Strateginio planavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – metodika), 19 punkte, atsižvelgiant į numatomą strateginio planavimo sistemos pertvarką nuo 2021 metų.

Taip pat teikiame apibendrintą informaciją apie nutarimo projektu sprendžiamą problemą, siūlomas problemos sprendimo priemonės, priemonių sąnaudas ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiama problema	Nacionalinės kibernetinio saugumo strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 818 „Dėl Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo“, tikslus ir uždavinius 2019–2021 m. įgyvendina TVP, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. liepos 3 d. nutarimu Nr. 709 „Dėl Nacionalinės kibernetinio saugumo strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“. 2019 m. TVP priemonių vykdytojams įgyvendinant TVP priemones ir teikiant informaciją TVP koordinuojančiai institucijai atsirado poreikis patikslinti kai kurių TVP priemonių asignavimus, jų panaudojimo laikotarpius, priemonės pavadinimą, priemonę įgyvendinančios valstybės institucijos pavadinimą, vertinimo kriterijų reikšmes dėl
-------------------------	--

	objektyvių priežasčių. Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į tai, kad daugiausia tikslinami TVP priemonių, kurios įgyvendinamos 2019 m., asignavimai.
II. Siūlomos priemonės	<p>Nutarimo projektu siūlomi šie pakeitimai:</p> <p>1. siekiama patikslinti TVP priemonėms (1.1.1, 2.1.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.2.2, 3.3.1, 4.1.1, 4.3.1, 5.1.1 ir 5.2.1 p.) skiriamų asignavimų dydžius ir jų panaudojimo laikotarpius, atsižvelgiant į priemonių įgyvendinimo eigą, asignavimų priemonėms įgyvendinti poreikį ir (ar) asignavimų perskirstymo galimybes:</p> <p>1.1. TVP 1.1.1 p. nurodytos priemonės „Vystyti Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų pajėgų karinių bazių infrastruktūrą (įkurti Regioninį kibernetinio saugumo centrą)“ tikslas yra administracinio pastato 60H2p, esančio Vaidoto g. 209, Kaune, skirto Regioniniam kibernetinio saugumo centrui (toliau – centras), projektavimas kartu su rekonstravimo darbais. Pagal 2019 m. sausio 24 d. sudarytą paslaugų–pirkimo pardavimo sutartį Nr. 16P-4 dėl centro pastato rekonstravimo privalomųjų projekto rengimo dokumentų paruošimo buvo panaudota 10,9 tūkst. eurų iš suplanuotų 1 268 tūkst. eurų. Tačiau, užsitęsus centro pastato rekonstravimo projektinių pasiūlymų derinimui, priemonei vykdyti likusi nepanaudota pinigų suma ir papildomai skirti 1 230 tūkst. eurų yra numatyti panaudoti 2020–2022 metais, skiriant juos centro pastato rekonstravimo projektui parengti ir pastatui rekonstruoti.</p> <p>1.2. TVP 2.1.1 p. nurodyta priemonė „Kurti analizės platformas, diegti pažangius veiklos metodus ir procedūras, techninius įrankius Policijos departamente prie Vidaus reikalų ministerijos“ bus įgyvendinama kaip nacionalinės Vidaus saugumo fondo 2014–2020 m. programos lėšomis finansuojamų projektų Nr. LT/2019/VSF/5.1.1.4 „Kriminalistinės techninės ir programinės įrangos, skirtos elektroninių nusikaltimų tyrimams įsigijimas, II etapas“ ir Nr. LT/2019/VSF/6.1.1.11 „Kriminalistinių tyrimų įrangos įsigijimas elektroninių nusikaltimų ir atakų prieš informacines sistemas tyrimams atlikti, II etapas“ (toliau – projektai) sudėtinė dalis. Minėtais projektais siekiama aprūpinti kriminalistinius tyrimus atliekančius specialistus šiuolaikine technine ir programine įranga, tai sudarys galimybę paspartinti informacinių technologijų tyrimų atlikimą ir pagerins kokybę. Atsižvelgiant į projektų paraiškas ir veiklų įgyvendinimo grafiką bei į Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2019 m. rugpjūčio 28 d. raštą Nr. 5-S-8132 buvo patikslinti asignavimai TVP 2.1.1 p. numatyti priemonei ir asignavimų panaudojimo laikotarpis.</p> <p>1.3. Atkreipiamė dėmesį, TVP buvo pradėtas rengti 2018 m. III ketv. pabaigoje, akcentuojant TVP plane dalyvausiančioms valstybės institucijoms ir įstaigoms tai, kad valstybės institucijoms ir įstaigoms jau yra paskirti maksimalūs valstybės biudžeto asignavimų limitai 2019–2021 metams, todėl, planuojant TVP priemonių įgyvendinimui būtinus asignavimus, juos siūloma perskirstyti neperžengiant institucijai numatytų maksimalių asignavimų ribų arba siūlyti 2019 m. vykdyti priemones, kurioms nereikalingi papildomi asignavimai. Atsižvelgiant į tai, TVP priemonės, numatytos 3.1.2. p. „Sukurti saugų kriptografiniais metodais pagrįstą dalijimosi informacija būdą“ ir 4.1.1. p. „Diegti ir atnaujinti priemones tinkle, siekiant užtikrinti</p>

efektyvų ir abipusį pasitikėjimą skatinantį tinklo narių bendradarbiavimą“, buvo išskirtos iš Krašto apsaugos sistemos 2019–2021 metų strateginiame veiklos plane numatytos programos „Centralizuotos tarnybos“ priemonės „Užtikrinti valstybės informacinių išteklių, tarp jų KAS RIS, ir ypatingos svarbos informacinių infrastruktūrų kibernetinių incidentų valdymą bei nacionalinių IIRIS atitiktį nustatytiems IIRIS saugumo reikalavimams“ (02-01-03-06-03), numatant joms atskirus reikalingus asignavimus turtui ir išlaidoms 2019–2021 m. Pažymėtina, kad minėtos TVP priemonės jau buvo pradėtos įgyvendinti 2019 m. I pusmetį, kada dar nebuvo patvirtintas ir įsigaliojęs TVP. Kadangi TVP įsigaliojo 2019 m. liepos 16 d., kuomet minėtoms TVP priemonėms numatyti asignavimai turtui įsigyti jau buvo naudojami, atsiskaitant už įsigytą turtą ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. spalio 16 d. nutarimą Nr. 1046 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 134 „Dėl 2019 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ pakeitimo“, TVP 2019 metais numatyti asignavimai minėtoms priemonėms turtui įsigyti nebegali būti perskirstomi, nes jie jau buvo tikslingai panaudoti iš minėtai Krašto apsaugos sistemos 2019–2021 metų strateginio veiklos plano programos priemonei numatytų asignavimų. Atsižvelgiant į tai, TVP priemonių, numatytų TVP 3.1.2 ir 4.1.1 p., asignavimai turtui įsigyti, įvertinus susiklosčiusią situaciją, negali būti nurodyti TVP 2019 m.

1.4. Vykdam TVP priemonę, numatytą 3.1.1. p. „Sukurti ankstyvojo kibernetinių grėsmių aptikimo ir užkardymo sistemą“, 2019 m. buvo atlikti paruošiamieji darbai priemonei įgyvendinti reikalingam materialiajam ir (ar) nematerialiajam ilgalaikiam turtui įsigyti (tyrimai ir modeliavimai dėl ankstyvojo kibernetinių grėsmių aptikimo ir užkardymo sistemai reikalingos įrangos komplektacijos galimybių, specializuoti skaičiavimai, pradėtos rengti techninės specifikacijos įrangai įsigyti), kurie užtruko, todėl suplanuoti asignavimai turtui įsigyti nebuvo ir neplanuojami panaudoti 2019 m.

1.5. TVP 3.2.2 p. nurodyta priemonė „Įgyvendinti projektą „Kompleksiniai kibernetinės saugos mokymai valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbantiems“, kurios tikslas yra stiprinti informacinės visuomenės saugumą, suteikiant valstybės tarnybos ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojams žinių kibernetinio saugumo srityje, kad jie gebėtų įvertinti kibernetinio saugumo rizikas ir taikyti efektyvias kibernetinio saugumo priemones. Pažymėtina, kad projektas „Kompleksiniai kibernetinės saugos mokymai valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbantiems“ (toliau – projektas) yra vykdomas pagal Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie Krašto apsaugos ministerijos ir Europos socialinio fondo agentūros (toliau – ESFA) 2019 m. vasario 27 d. sudarytą sutartį Nr. 10.1.5-ESFA-V-924-01-0004 (toliau – sutartis) ir jam yra skiriama 1 000 tūkst. eurų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų. Sutartyje nurodytas 40 tūkst. eurų nepiniginis Nacionalinio kibernetinio saugumo centro įnašas apskaičiuotas pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir

pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.5-ESFA-V-924 priemonės „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų strateginių kompetencijų centralizuotas stiprinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašą (toliau – Aprašas). Aprašo 32 punkto 5.7 papunktis numato, kad nepiniginis įnašas įvertinamas kaip dalyvių darbo užmokestis, apskaičiuotas ir išmokėtas už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos, išskyrus tų projekto dalyvių darbo užmokesčio išlaidas, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš ES struktūrinių fondų, kitos ES finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos. Atsižvelgiant į tai, tikslinami TVP 3.2.2 p. nurodytai priemonei skirti asignavimai, nenurodant 40 tūkst. eurų nepiniginio įnašo sumos. Taip pat dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų bei vadovaujantis patikslintu projekto veiklų įgyvendinimo grafiku tikslinamas priemonei skirtų asignavimų panaudojimo laikotarpis.

1.6. Atsižvelgiant į tai, kad įvykdžius TVP 4.3.1 p. numatytą priemonę „Parenkti galimybių studiją dėl atsakingo viešojo ir privataus sektorių IRT saugumo spragų atskleidimo praktikos taikymo Lietuvoje“ ir vykdant 5.2.1 p. priemonę „Vykdyti Nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo projektą „Kibernetinės greitojo reagavimo pajėgos ir tarpusavio pagalba kibernetinio saugumo srityje“ buvo sutaupyti joms skirti asignavimai, yra patikslintas minėtų priemonių asignavimų dydis 2019 m. TVP 3.3.1 p. nurodytai priemonei „Parenkti galimybių studiją dėl patikimų kibernetinio saugumo paslaugų tiekėjų Lietuvoje sertifikavimo sistemos sukūrimo“ 2020 m. numatytas didesnis skiriamų asignavimų dydis, kuris susidarė iš TVP 4.3.1 ir 5.2.1 p. nurodytų priemonių sutaupytų asignavimų.

1.7. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija 2019 m. rugsėjo 26 d. raštu (21.2.34E)3-4391 informavo, kad, planuodama TVP 5.1.1 p. numatytos priemonės „Atstovauti Lietuvos Respublikai ir įgyvendinti kibernetinio saugumo nacionalinius interesus ES, NATO, Jungtinių Tautų ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos, Baltijos regiono ir kitų tarptautinių organizacijų veikloje“ įgyvendinimą 2020 m., numato padidinti priemonei skirtus asignavimus, nes yra įsipareigojusi Baltijos šalių ir Jungtinių Amerikos Valstijų partneriams 2020 m. Vilniuje surengti Baltijos šalių ir Jungtinių Amerikos Valstijų kibernetinio saugumo konsultacijas, kurios kasmet rotacijos principu vyksta Baltijos šalyse. Atsižvelgiant į tai, patikslinami TVP 5.1.1 p. numatytos priemonės asignavimai 2020 m. ir patikslinta vertinimo kriterijaus P-5-1-2 reikšmė 2020 m. (vietoj numatytų 8 renginių kibernetinio saugumo tema 2020 m. numatyti 9 renginiai).

2. 2019 m. lapkričio 1 d. įsigaliojus Policijos įstatymo 19 straipsnio 3 dalies redakcijai (generalinį policijos komisarą vidaus reikalų ministro teikimu skirs ir atleis Vyriausybė), Policijos departamentas nepateks į Biudžeto sandaros įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodytą baigtinį sąrašą įstaigų, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai. Atsižvelgiant į tai, patikslinamas atitinkamas TVP priemonės įgyvendinančios institucijos pavadinimas (vietoj

	<p>Policijos departamento nurodant Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministeriją).</p> <p>3. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos 2019 m. spalio 4 d. raštą Nr. (66.2)1B-3074, tikslinami 2019 m. ir 2020 m. TVP 2.2.2. p. numatytai priemonei „Priimti ir tirti pranešimus apie patyčias kibernetinėje erdvėje ir kitą draudžiamą ar ribojamą skleisti viešąją informaciją“ vykdyti skirtų asignavimų šaltiniai.</p> <p>4. Krašto apsaugos ministerijai siekiant įgyvendinti 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) 2019/881 dėl ENISA (Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros) ir informacinių ir ryšių technologijų kibernetinio saugumo sertifikavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 526/2013 (Kibernetinio saugumo aktas) (toliau – reglamentas) ir tinkamai organizuoti numatytos sukurti nacionalinės kibernetinio saugumo sertifikavimo institucijos darbą yra būtina: 1) įvertinti Lietuvos informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) produktų gamintojų, paslaugų arba procesų teikėjų poreikį sukurtus IRT produktus, paslaugas arba procesus teikti sertifikuoti pagal Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemas, 2) įvertinti Lietuvos įmonių poreikį ir galimybes tapti atitikties vertinimo įstaigomis ir vertinti IRT produktų, paslaugų arba procesų atitiktį Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemoms, 3) atsižvelgiant į gautus rezultatus nustatyti nacionalinės kibernetinio saugumo sertifikavimo institucijos organizacinę struktūrą. Atsižvelgiant į šias planuojamas užduotis ir įgyvendinamą reglamentą, tikslinami TVP 3.3.1 priemonės ir vertinimo kriterijaus P-3-3-1 pavadinimai ir numatomos didesnės minėto kriterijaus reikšmės.</p> <p>5. Atsižvelgiant į Lietuvos teismo ekspertizės (toliau – LTEC) 2019 m. spalio 3 d. raštą Nr. S-835, tikslinama vertinimo kriterijaus P-2-1-2 reikšmė 2019 m., nes LTEC 2019 metais įdiegė pažangią analizės platformą kaip 2018 m. vykdytos veiklos rezultata. Pradėjus rengti TVP projektą, LTEC dirbo 10 informacinių technologijų teismo ekspertų (toliau – ekspertai), tačiau per paskutinius metus dirbančių ekspertų skaičius LTEC labai sumažėjo. Atsižvelgiant į didelį ekspertų LTEC trūkumą bei įvertinant tai, kad 2019 m. iki rugšėjo 30 d. jau yra apmokyti šeši ekspertai vietoj planuotų ir TVP nurodytų dviejų, tikslinamos vertinimo kriterijaus P-2-1-3 reikšmės 2019–2021 m. Šių LTEC matuojamų vertinimo kriterijų pakeitimai daro įtaką ir Krašto ministerijos matuojamiems vertinimo kriterijams R-2-1 ir R-2-2.</p>
III. Priemonių sąnaudos	Pagal šiuo metu žinomus ir apskaičiuotus duomenis TVP priemonių įvykdymas iš viso 2019–2021 m. kainuos kiek daugiau nei 9,5 mln. eurų. Šią sumą sudaro biudžeto lėšos ir Europos Sąjungos parama. Siūlomiems pakeitimams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Įgyvendinus TVP, bus sudarytos galimybės Lietuvos visuomenei saugiai naudotis informacinių ir ryšių technologijų teikiamomis galimybėmis

Galimų numatomo teisinio reglamentavimo alternatyvų ir Nutarimo projekto neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas atitinka Septynioliktosios Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektu nesiūloma perkelti ar įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų. Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Nutarimo projekte neapibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Nutarimo projektas atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektą parengė KAM Kibernetinio saugumo ir informacinių technologijų politikos grupės (vadovas Jonas Skardinskas, tel. 8 706 80 800, el. p. jonas.skardinskas@kam.lt) patarėja Aušra Pipirienė (tel. 8 706 80 808, el. p. ausra.pipiriene@kam.lt).

Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir su siūlymus dėl TVP tikslinimo pateikusių Policijos departamentu, Ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos teismo ekspertizės centru, Užsienio reikalų ministerija. Atsižvelgdami į tai, kad nutarimo projektu siekiama patikslinti TVP priemonių asignavimus 2019 m., ir į Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 48 punktą, prašome nutarimo projektą įvertinti ir pateikti išvadas skubos tvarka.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 3 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. TVP 1 priedas, 14 lapų.

Krašto apsaugos ministras

Raimundas Karoblis